Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Psykiatri och Samverkan
Andreas Falk

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2025-12-19

HSN 2025-0693

Psykiatriutskottet

Svar på skrivelse från Charlotte Broberg (M), Eva von Wowern (KD) och Jesper Svensson (L) om larmen till Socialstyrelsen om brister i NHV-vården i Region Stockholm för patienter med självskadebeteende

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden ställer Charlotte Broberg (M), Eva von Wowern (KD) och Jesper Svensson (L) sex frågor om varför Region Stockholm inte uppfyllt sitt åtagande om lokaler och antalet vårdplatser samt vilka åtgärder som vidtagits för att säkerställa hållbar bemanning. Frågorna berör även hur Region Stockholm ska säkerställa en trygg och stabil arbetsmiljö samt vilken tidsplan det finns för att uppfylla regionens åtaganden.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Skrivelse från Charlotte Broberg (M), Eva von Wowern (KD) och Jesper Svensson (L) om larmen till Socialstyrelsen om brister i NHV-vården i Region Stockholm för patienter med självskadebeteende

Förslag till beslut

Psykiatriutskottet beslutar följande:

Skrivelsen från Charlotte Broberg (M), Eva von Wowern (KD) och Jesper Svensson (L) om larmen till Socialstyrelsen om brister i NHV-vården i Region Stockholm för patienter med självskadebeteende anses besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Överväganden

Frågan om lokaler för Nationell högspecialiserad vård (NHV) gällande självskadebeteende hänger samman med lokalfrågor som rör Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) och psykiatrin i ett större perspektiv. Under

en längre period har det funnits ambitioner att lokalmässigt, under arbetsnamnet Ungdomens hus, sammanföra de verksamheter som ger psykiatrisk vård till gruppen barn- och ungdomar. Sedan Region Stockholm och SLSO fick uppdraget att bedriva NHV för självskadebeteende har utgångspunkten i planeringen varit att även inrymma NHV enheterna i Ungdomens hus. När ansökan om NHV skrevs var planeringen att samtliga NHV verksamheter skulle vara inflyttade i dagsläget.

Det har pågått ett omfattande planeringsarbete och flera olika lokalisationer har utretts i samarbete med regionens fastighetsbolag Locum men har av olika skäl inte befunnits lämpliga. Det gäller lokaler på S:t Görans sjukhusområde samt lokaler i anslutning till nuvarande BUP-verksamhet på Södersjukhusets område.

Vidare utreddes lokaler i huvudbyggnaden Gamla Karolinska Solna (GKS) som är tomställda men då kostnaden för iordningsställande och sanering bedömdes som alltför hög avbröts även denna planering. SLSO erbjöds då lokaler i annat hus på GKS området och beskedet var att inflyttning skulle vara möjlig tidigare än alternativet med GKS huvudbyggnad.

Det är nu planerat för att Ungdomens hus ska placeras på Karolinska Solna och arbete pågår för att genomföra det. Förseningar har uppstått på grund av att det finns behov av sanering av tilltänkta lokaler för Ungdomens hus.

Ätstörningsvården har i samband med att SLSO har fått uppdrag att ta hand om vård som tidigare getts i privat regi behövt förlägga sin slutenvård till Danderyds sjukhus vilket ger ett minskat utrymme för vuxenpsykiatri och NHV-vården i lokalerna på Danderyds sjukhus.

Uppdraget att bedriva NHV-vården för vuxna patienter med svårt självskadebeteende utförs inom Psykiatri Nordväst. De lokalmässiga förutsättningarna har varit sådana att vårdplatserna har inrymts på en vårdavdelning inom den psykiatriska kliniken Psykiatri Nordväst på Danderyds sjukhus och lokaler för de dagaktiviteter som ingår i NHV-vården i en byggnad på GKS området.

Grundtanken med planeringen att delar av NHV-vården redan från början skulle finnas på GKS området var att det bedömdes som en fördel, då den ursprungliga planeringen var att även vårdplatserna för NHV skulle placeras på GKS. Som beskrivits ovan var inte den ursprungliga planen möjlig att genomföra.

Det har nu i stället skapats möjlighet att nyttja ytterligare yta på Danderyds sjukhus vilket gör det möjligt att flytta dagvården dit i stället. Samtidigt flyttas platserna för slutenvården till en annan vårdavdelning på Danderyds sjukhus där det finns bättre möjlighet till utökning. De nya lokalerna för dagvården på Danderyds sjukhus ligger nära slutenvården vilket bedöms underlätta samarbete och samverkan. De nya lokalerna på Danderyds sjukhus kan börja användas omgående efter mindre anpassningar.

Under det inledande skedet av bedrivande av NHV var fyra vårdplatser tillräckligt i relation till dåvarande remissflöde. På senare tid har det noterats en successiv ökning av remisser och därför pågår arbete med att öka kapaciteten genom förstärkt bemanning och det kommer inom en snar framtid vara möjligt att ta emot ett ökat antal patienter. Det finns lokaler på Danderyds sjukhus som kommer tas i bruk omgående efter smärre justeringar av lokalerna. Det gör att antalet vårdplatser tämligen omgående kommer kunna utökas från dagens fyra vårdplatser till tio vårdplatser, vilket väl kommer tillgodose behovet.

Bemanningen ses över kontinuerligt och i takt med ökad efterfrågan på NHV-vård inom självskadevården för vuxna har bemanningen utökats och kommer att fortsätta att utökas. Rekryteringen till NHV bedöms generellt relativt lätt då det är attraktivt att arbeta med målgruppen. Platsutökningen sker successivt och parallellt med ytterligare rekryteringar av medarbetare till NHV enheten.

För att stärka och förbättra arbetsmiljön inom NHV enheten genomförs en omorganisering med en enhetschef och en sektionschef, i stället för hur det ser ut idag med två enhetschefer och två sektionschefer. Den förändringen bedöms leda till att roller, mandat och beslut blir tydligare, vilket förhoppningsvis kommer leda till tydligare kommunikation mellan de som bedriver dagvård och slutenvård. Det finns även planerat för arbetsmiljöinsatser via företagshälsovården.

En utförlig handlingsplan har utarbetats och innehåller både organisatoriska och lokalmässiga förändringar som beskrivs ovan. Handlingsplanen innehåller tidsintervall för när planerade förändringar ska vara genomförda. Delar av förändringsarbetet är fackligt förhandlat och information har gått ut till medarbetare. Handlings- och tidsplanen är kommunicerad med Socialstyrelsens NHV-enhet för högspecialiserad vård och kommer att delges NHV-vårdens centrala kansli i Region Stockholm. Tidigare skrivelser med frågor från Socialstyrelsen har besvarats under tidig höst.

Regionens tjänstemannaorganisation och SLSO fick Socialstyrelsens skrivelse i slutet av juli och arbetet med handläggning påbörjades. Under augusti månad arbetade SLSO fram ett förslag på svar till Socialstyrelsen. Det svaret förankrades sedan på tjänstemannanivå och skickades in i slutet av augusti.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Christoffer Bernsköld
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Anders Ahlsson, 2025-12-19